

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

VIII. tečaj.

V Gorici, 1888.

5. zvezek.

Živi rožni venec.

Živi rožni venec ni bratovščina temuč le društvo. To društvo je vpeljala častitljiva Pavlina Jarikot (Žarikó) leta 1826 v Lijonu na Francoskem. Ž njim je hotela povzdigniti pobožnost in bratovščino rožnega venca. V prvih šestih letih to društvo ni kaj posebno napredovalo; še le leta 1832 se je začelo očitno širiti, ko se je namreč kardinalj Lambruschini (Lambruskini), papežev nuncij, ž njim seznanil in je priporočil svetemu očetu Gregorju XVI. Ta papež so potem poterdili živi rožni venec s pismom (27. jan. 1832. *Benedicentes Domino*) in ga prav živo priporočili kristijanom. Podelili so tudi nove in mnoge odpustke zraven odpustkov, ki so podeljeni tistim, ki molijo rožni venec, pa niso udi bratovščine rožnega venca. In res, besede svetega očeta niso padle na kamenje, temuč na rodovitno zemljo. Živi rožni venec se je hitro razširjeval in se še vedno širi in množi. Tudi pri nas ga nahajamo tu pa tam in mi ga tudi priporočamo svojim bravcem, ker prav lahko vsaki opravlja, kar to društvo nalaga. Da bodo pa vsi naši bravci vedeli, kakšno je to društvo živega rožnega venca, je hočemo tu nekoliko popisati.

Živi rožni venec je društvo, čiger udje v oddelkih po pet-

najst udov obsegajočih vsak mesec z vadljanjem mej seboj razdelijo 15 skrivnosti rožnega venca. Vsak ud se zaveže, pa ne pod grehom, moliti in premišljevat vsak dan eno skrivnost, katero je potegnil. Moljek (rožni venec) mora biti dominikanski. Petnajst udov enega oddelka imenujemo rožo. Vsaka roža mora tedaj imeti 14 udov in svojega predstojnika ali predstojnico. Predstojnik ene rože se imenuje razširjevavec, predstojnica pa razširjevavka. Enajst rož skupaj se imenuje rožni germ in ima zopet svojega predsednika ali predsednico. 15 rožnih germov napravi Marijin rožni vert, ki šteje 2475 udov.

Pervi in naj viši predstojnik živega rožnega venca je prečastiti pater generalj reda svetega Dominika. P. generalj pooblašča svoje provincijalje svojega reda v raznih deželah, da postavljajo ravnatelje ali direktorje. Ti so izvoljeni sè službodajnim pismom (diplomom) do smerti. Krajni (lokaljni) ravnatelji, ki vodijo roženkarsko bratovščino (rektorji), imajo to pravico le tako dolgo, dokler so predstojniki roženkarske bratovščine. (Litt. Pat. gen. Sanvito 5. jun. 1879. N.o IV.). Vsi ravnatelji živega rožnega venca morajo še posebej dobiti pravico blagoslavljanja rožne vence z odpustki tega društva. Kedor izmej častite duhovščine hoče prevzeti ravnateljevo službo, naj se oberne do preč. P. provincijalja reda sv. Dominika na Dunaji, da mu da dotični diplom. Ravnatelji postavljajo in poterjujejo razširjevavce in razširjevavke, predsednike in predsednice. Postavno postavljeni razširjevavci ali razširjevavke veljavno sprejemajo nove ude *) Imena novih udov zapiše razširjevavec ali razširjevavka v zapisnik dotične rože. Glavnega in skupnega zapisnika nima to društvo.

Odpustki živega rožnega venca so ti :

I. Odpustki posameznim udom podeljeni :

1.) Pervi praznik potem, ko so bili sprejeti, dobijo popolni odpustek, ako ta dan po skesani spovedi pristopijo k svetemu obhajilu. Ta odpustek morejo darovati dušam v vicah. (Gregor. XVI. Benedictes 27. jan. 1832.) 2.) Za vsakdanjo molitev njih skrivnosti in sicer ob delavnikih 100 dni, ob nedeljah, praznikih, so-praznikih in mej osmino božično, velikonočno, svetega rešnjega Telesa, binkoštno, Marijinega vnebovzvetja, rojstva in brezmadežnega spočetja pa 7 let in sedemkrat 40 dni (Gregor. XVI. l. c.)

*) Ud se lahko vpiše, ako tudi ni sam pričujoč.

3.) Na božič, novo leto, tri kralje, velikonoč, vnebohod, na svetega rešjega Telesa, binškosti, sveto Trojico, o posameznih, tudi manjših Marijinih praznikih, na praznik svetega Petra in Pavla in vseh svetnikov in tretjo nedeljo vsakega mesca dobijo popolni odpustek, katerega lahko darujejo dušam v vicah. Tega odpustka se vdeležijo, ako molijo vsak dan redno in pobožno vsaj eden mesec svojo skrivnost, če niso pravično zadržani, in ako se te dni čisto spojujejo in vredno obhajajo in ako obišejejo potem katerokoli cerkev in v njej pobožno molijo. Ako ne morejo obiskati cerkve iz pravičnih vzrokov, jim more spovednik namestu tega kako drugo dobro delo določiti. (Gregor. XVI. l. c.) 4.) Vdeležiti se morejo vseh odpustkov, ki so podeljeni od rimskega sedeža do leta 1832 vsem vernim, ki molijo rožni venec. Te odpustke najdeš v zadnjem zvezku „Cvetja“. (Greg. XVI. l. c.)

II. Predstojnikom tega društva so podeljeni sledeči odpustki:

1.) Razširjevavec (razširjevavka), ki ima pod seboj 14 oseb in ga je izvolil in poterdil postavni ravnatelj, dobi odpustek 100 dni kolikerkrat opravi kako reč svoje službe. (Gregor. XVI. 7. jun. 1839.) 2.) Predsednik (predsednica), katerega mora postavni duhovni ravnatelj izvoliti in poterditi, se vdeleži 300 dni odpustka, ako ima pod seboj vsaj 11 razširjavcev in kaj dobrega stori, kar spada v njegovo službo. (Greg. XVI. l. c.)

Imenovane odpustke je poterdil zbor odpustkov (S. I. C.) 2. feb. 1878.

V pojasnilo naj sledijo še sledeče verstice.

Gdor uobi prvo skrivnost „katerega si Devica spočela“ naj moli razun apostolske vere še en „oče naš“ in tri „češčena, Marija“. (Collomb. pag. 136.)

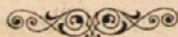
Skrivnosti se morajo vsak mesec z vadjanjem razdeliti, ker drugačna razdelitev nezadostuje (Odgovor 20. septemb. 1879. in breve Pii IX. 17. aug. 1877.), razen za tiste ude, ki so vedno tako oddaljeni, da ne morejo prihajati k vadjanju. (Greg. XVI. 9. jun. 1839.) Imenovani udje molijo postavim ta mesec prvo skrivnost, drugi mesec drugo skrivnost, tretji tretjo in tako naprej do konca in potem zopet od začetka. Udje pa, ki prebivajo v tem kraju, kjer ima društvo svoj sedež, ali lahko pridejo tja, morajo vadjati za skrivnosti vsak mesec.

Ako v roži kak ud vmerje ali izstopi, ne izgubijo odpustkov drugi udje te rože, ako predstojnik napolni število za mesec dni

od tistega dne, ko zve, da je ud vmerl ali izstopil. (Gregor. XVI. 1. nov. 1835.)

Udje, ki zvesto in goreče molijo svojo skrivnost, ne izgubijo odpustkov, ako eden ali več udov njih rože brez pravičnega (postavnega) vzroka opustijo moliti svojo skrivnost; izgubijo pa odpustke tisti, ki ne molijo svoje skrivnosti. (Gregor. XVI. 1. nov. 1835.) Gdor ne moli svoje skrivnosti iz pametnega vzroka, ne izgubi pravice prejeti popočni odpustek konec mesca. (Gregor. XVI. breve 27. jan. 1832.)

Primeri: Leikes, P., Handbüchlein des lebendigen Rosenkranzes. 9. Auflage. Dülmen, A. Laumann.

Življenje sv. Janeza Kapistrana.

IV. poglavje.

Inkvizitor fratičelov. Janez Kapistran
na Avstrijskem.

V prejšnjem poglavji smo videli, koliko zaslug si je Janez Kapistran pridobil s tem, ker je zagovarjal češčenje Jezusovega imena proti nasprotnikom tistega časa. Ob kratkem smo omenili tudi njegove zasluge za razširjanje in prenovitev reda po samostanih, kjer je pešala pobožnost in pravo samostansko življenje. O razširjanji reda po sedanjih avstrijskih deželah bomo še semtertja govorili. Preden pa sklenemo povest o delavnosti našega svetnika po Laškem, zdi se mi primerno, da omenim še nekatere njegove zasluge za red sv. Frančiška.

V 13., 14., in 15. stoletji so spodkopavali obstoječi red po raznih krajih in deržavah italijanskih in drugih krivoverci, ketere zgodovinarji imenujejo fratičele (fraticelli). Udje te nevarne družbe so terdili nevednemu in priprostemu ljudstvu, da so pravi redovniki sv. Frančiška. Ker so imeli neke nebistvene unanjosti enake s temi redovniki, jih je deržal priprosti narod res za prave frančiškane. Zato so podtikali nesramnosti in zmotne fratičelov redu sv. Frančiška, ki pa nigdar ni imel s to ločeno druge dotike, kaker le to, da jej je bil najhujši nasprotnik.

Janez Kapistran in Jakob iz Marke sta bila glavna zatiralca in nasprotnika teh sanjačev. In ni se nam čuditi, da sta ta dva svetnike tako odločno stopala proti nepoboljšljivim ter jih ko inkvizitorja kaznovala z najostrejšimi kaznimi, če pomislimo, kako škodljive nauke za človeško družbo je ta druhal pod naličjem pobožnosti trosila mej neizkušeno ljudstvo. Ti nauki so spodkopavali podlago cerkvi in državi, da, vsaki človeški družbi. Fratičeli so bili, rekel bi, socialisti in komunisti petnajstega stoletja.

Namerjali so ravno to, kar socialisti in komunisti našega veka. Le prekanjanosti in pripomočkov naše dobe še niso imeli.

Redovniki sv. Frančiška so se pa tem sanjačem sè vso silo vpirali in preganjali jih, zato, ker so se zlobneži posluževali oblike, kakeršno nosijo ti redovniki, da bi slepili ljudstvo, češ, saj smo redovniki. Učili so pa, da je naša zemlja in vse, kar je na njej, lastnina vseh, ne pa posameznih. Kedor bi terdil, da je kaka stvar na svetu le njegova lastnina, dela krivico vsem drugim. Ne bomo obširneje govorili o tem, kam človeka pripeljejo taki nauki. Saj si to vsak bravec sam lahko misli, posebno, če pomisli, da je vedno mnogo ljudi bilo in bo, ki bi radi živeli ob žaljih družih ljudi. Seveda si oznanjevavec naukov, ki vgapajo vsem človeškim strastim, v kratkem lahko pridobi mnogo priveržencev. Zgodovina novejšje dobe nam spričuje to, — pa tudi žalibog! nasledke teh naukov. Ni še preteklo sto let, kar so spravili ti nauki na morišče kralja in kraljico francosko ter vse dobro misleče. Znana reč je, kaj so namerjali in še namerjajo nihilsti in socialisti našega veka po raznih državah. Nobenemu se ne zdi čudno, da države proti tem sovražnikom človeške družbe kujejo izjemne postave ter jih ostro kaznujejo. Saj je jasno slehernemu, kaj bi postalo iz človeške družbe, ke bi obveljali taki nazori. Enako je postopala država proti fratičelom, nihilstom in komunistom 13., 14., in 15. veka. Ker pa v tej dobi cerkev in država še niste bile ločeni, so veljali nasprotniki cerkve ob enem tudi za nasprotnike države; ravno tako nasprotno. Ker sta se Janez Kapistran in Jakob iz Marke sè vsem pogumom bojevala proti takim krivim naukom in njih priveržencem, smemo jih imenovati po vsej pravici rešitelja človeške družbe.

Ko je zvedel papež Martin V., da fratičeli posebno rogovilijo po Picenski Marki, vказal je, da naj jih Janez Kapistran in

Jakob iz Marke poiščeta in zatereta. Zlasti Janez je imel v tej zadevi neomejeno oblast po vsej Italiji. Smel je sodniško postopati proti vsakemu, bodi si tega ali onega stanu, če je bil na sumu, da je priverženec tiste brezbožne druhali. Pozneje so mu papeži razširili oblast tudi po drugih deželah, kjer se nahajajo krivoverci. Proti vsem tem sme ko sovražnikom države sodniško postopati. — Ko inkvizitor (ali po naše sodnik) se ni obnašal ko trinog, pač pa je rabil oblast brez strahu ne glede na osebo. Ali največje veselje mu je bilo, če je mnogo zapeljanih kazalo pravo kesanje, odpovedalo se krivim naukom in obljubilo poboljšanje. Do terdovratnih in zapeljivcev pa ni poznal vsmiljenja. Zadela jih je kazen, ki je bila po postavi tistega časa odločena krivovercem.

Seveda to opravilo za Janeza Kapistrana ni bilo lahko; pogostokrat je prišel v smertno nevarnost. Fratičeli so ga nad vse sovražili. Posluževali so se vseh mogočih sredstev, da bi se ga znebili. Ker se je pa tako goreče potezal za resnico in pravico, ga je varovala božja roka, da se mu ni prigodilo nič žallega. — Enkrat je moral popotovati po samotnem, pustem kraju. Tam so ga čakali sovražniki, da bi ga vmorili. On sam ni o tem nič slutil. Da bi mogel toliko laže moliti, oddaljil se je od svojih spremljevalcev in šel naprej. Krivoverci so pač videli, da gre negdo sam naprej; ker je pa bil že mrak, niso mogli razločiti, je li Janez Kapistran sam ali pa kateri njegovih tovarišev. Hitro skočijo k njemu in serdito vprašajo: „Kje je Janez Kapistran?“ Od začetka se prestraši; kmalu pa dobi zopet serčnost. Tudi se spomni, da je treba raji smert preterpeti, kakor pa z lažjo si pomagati. Zaupajoč na božjo pomoč in varstvo reče z močnim glasom: „Jaz sem! kaj mi hočete!“ Ta serčnost hudobneže tako prestraši, da so ostermeli, kaker bi bili okamnili. Ne derznejo se možu božjemu storiti kaj žallega. Mej tem pridejo na kraj tudi spremljevalci; prijeli so hudobneže in povezali ter jih odpeljali v bližnje mesto. Tu so prejeli zasluženo kazen za svojo prederznost in terdovratnost. — Tudi Jakob iz Marke nam opisuje to jako nevarno krivoversko druhal. Mej drugim pravi, da se je postavil neki Viljem za cesarja vseh kristijanov; neki odpadli duhovnik, Rajnaljd z imenom, pridel si je papeževo čast; neki drugi sanjač, Gabrijel po imenu, zval se je „škof filadelfjski“ in generalni minister frančiškanov, če tudi

nigdar redovnik bil ni. S tem napisom je dal liti tudi zvonove. Od tod prihaja zmota, da so nekateri deržali fratičele za prenapete in sanjaške redovnike. To čisto napačno mnenje nahajaš še tudi semtertja v novejših zgodovinah. Nadalje jim očita mej drugimi hudobijami Jakob Marški tudi to-le: „Pridigarje, ki govore pred vami, skušate zavratno vmoriti. Poslali ste nekim lopovom pet sto zlatov, da bi skrivaj vmorili brata Janeza Kapistrana; družih dve sto pa, da vmoré mene. To je najetih eden sam povedal. Zopet drugi pot je dobil neki morivec 150 zlatov, da me vmori zavratno. Ta pa se je spokoril in skesal; sam je razodel zlobni namen; za to je dobil odpuščenje od kardinala Firmana in od mene.“ — Naj to kratko zadostuje o nevarni ločini fratičeiov. Ker so trosili tako nevarne nauke mej nevedni narod, treba jih je bilo zatirati sè vsemi postavnimi sredstvi. Največe zasluge pri tem si je pa pridobil ravno naš Janez Kapistran.

2. V sredi petnajstega stoletja je pretila vesoljnemu kerščanskemu svetu velika nevarnost od jugovshoda. Mohamedani so se vže bližali Carigradu, zadnji terdnjavi proti polumesecu. Leta 1451. je zasedel prestol suljtan Mohamed II. Zapisregel se je, da hoče sè zemlje iztrebiti kerščanstvo ter največe svetišče v Rimu, cerkev sv. Petra, spremeniti v hlev za svoje konje. Namesto velikega oltarja jim bo postavil jasli. Takratni papež Nikolaj V., videč nevarnost, ki preti vsemu kerščanstvu, poskusil je vse, da bi pregovoril kerščanske vladarje, naj se sè zedinjeno močjo postavijo nasproti sovražniku kerščanstva ter zavernejo toliko nevarnost. Zaradi vednih vojska mej kerščanskimi vladarji samimi, ostar je ta modri svèt brez vspeha. Francozi in Angleži so si stali sovražno nasproti; tudi Burgundija in Belgija ste bile zapleteni v vojsko. V rimsko-nemškem cesarstvu ni bilo dosti bolje. Mnogo knezov se je vperlo cesarju Frideriku III; Ogrri in Čehi so zahtevali za kralja komaj dvanajst let starega Ladislava ter pretili z vojsko, če jim ga ne izroči. Meji cesarstva pa se je bližal Turek. Razen tega so po Češkem in Moravskem husiti in drugi krivoverci sè svojimi novotarijami begali ljudi. V resnici je bil za skerbnega cesarja žalosten čas. Videl je sovražnika, ki preti od zunaj, videl sovražnike, ki razjedajo notranji mir, moč in blagostanje cesarstva. Le mož, keterega bi vsi imeli za angelja miru iz nebes, mogel bi pomiriti razburjene

duhove po državi, da se zedinjena more postaviti v bran unanjemu sovražniku. Za to težavno delo se mu je zdel naj sposobniši mož naš Janez Kapistran; zakaj njegovo ime je slovelo vže preko meja lepe Italije po vsem rimsko-nemškem cesarstvu in dalje. Vse ga je čislalo in spoštovalo kaker angelja iz nebes in sv. moža, čiger beseda vse premore.

V ta namen pošlje cesar Friderik slavnoznanega Eneja Siljvija, ki je bil pozneje papež z imenom Pij II., v Rim k papežu Nikolaju V., naj pošlje Janeza Kapistrana v nemško cesarstvo, da se svojo mogočno besedo pomiri notranje prepire in združi vse k skupni obrambi proti Turku. Tudi avstrijski nadvojvoda in cesarjev brat Aljbrecht podpira to prošnjo. Papež Nikolaj rad vstreže cesarjevi želji; saj je sam pričakoval najboljšega vspeha. To se je zgodilo leta 1451. Janez Kapistran je imel ravno postne pridige v Benetkah. Imel je vedno brezštevilno množico poslušavcev. Tudi mnogo čudežev se je zgodilo, kaker pripovedujejo pisavci njegovega življenja. Papež pokliče Janeza Kapistrana v Rim, ker ga namerja poslati na željo in prošnjo cesarjevo na Nemško in v druge sosedne dežele. Brez odloga se Janez napoti v Rim k svetemu očetu. Tamkaj papež Janezu Kapistranu naroči ustno vse, kar je bilo potrebno, ter ga pošlje meseca aprilá 1451. leta ko svojega apostolskega zastopnika generalinkvizitorja proti vsem krivovercem pooblaščenega z raznimi pravicami na Nemško. Brez odloga se naš svetnik pripravi za daljno pot. Po zgledu svojega Izveličarja si vzeme sè seboj 12 redovnikov, ki mu bodo pomagali pri težavnem poslu in ga podpirali v njegovem delu. Pozneje je većinoma vse spremljevalce postavil ko predstojnike po samostanih, ketere je vstanovil po raznih krajih. Kaker poroča sloveči Vading, so bili njegovi spremljevalci ti-le mašniki: P. Gabrijel iz Verone, ki je pozneje postal kardinal, P. Jeronim iz Milana, P. Nikolaj iz Fare (Farra), P. Peter iz Supronija (Snppronio), P. Bernard iz Modene, P. Krištof iz Varizija (a Varisio), ki je nam tudi zapustil, rekel bi, dnevnik vseh dogodkov, ki so jih na svojem potovanji doživeli. Natančno poroča o dogodkih posameznih dni. Drugi njegovi spremljevalci so bili bratje ali lajiki. Iz Rima gre Janez Kapistran naravnost v Asiz, da na kraji, kjer je sv. Frančišek od Boga prejel svoj poklic, tudi sam zadobi na priprošnjo preblažene Device Marije potrebnih milosti za težavno

opravilo poslanstva po deželah in krajih, ki so mu bili do tedaj neznan. Iz Asiza je šel s svojimi spremljevalci naravnost proti Lombardiji in trevizinski marki. Po vseh večih mestih in krajih je pridigoval ter spodbujal poslušavce k pokori; dostikrat so bili tako ginjeni, da se guvernir zaradi joka ni slišal in je moral prenehati. Ko se je bližal mestu Brešiji, pričakovala ga je na prostem polji množica, ki so jo šteli nad 20 tisoč. Ta ga vstavi in prosi, naj jim oznanjuje božjo besedo in jih blagoslovi. Ko prične zbrani množici govoriti, da morejo s pravo pokoro, ki se kaže v tem, da se dejanski poboljšajo, pri Bogu dobiti odpustjenja vseh pregreh, genila je pridiga poslušavce tako, da je moral nehati zaradi preglasnega joka. Po pridigi je šel k bolnikom in raznim betežnim, jih blagoslovil in molil nad njimi. Nad dvajset bolnikov je zadobilo na njegovo priprošnjo pri Bogu zopet ljubo zdravje. Zdravi in veseli so se vračali domov.

Nad vse slavno je sprejelo tudi mesto Brešija našega svetnika. Ljudstva iz sosednih mest: Kremone, Milana, Bergama in drugih je prišlo toliko, da ni bilo v mestu več dobiti koticke za prenočišče. Tudi v mestu ni bilo tako prostornega kraja, da bi bil mogel pridigovati toliki množici. Naredili so mu oder pred mestnimi vrati sv. Apolonije. Tu je zopet budil k pokori in pobožnemu življenju nad 25 tisoč broječo množico poslušavcev, ali bolje rečeno gledavcev, — zakaj vsak se je imel neizrečeno srečnega, če ga je mogel le videti ali pa njegove obleke se dotekniti. — Gledavci in poslušavci so plezali na drevje in lezli na strehe, da slišijo ali vsaj vidijo svetnika. Če tudi je v gnječih marsikateremu spodletelo na strehi ali je pal z drevesa, vender se ni pripetila nobena nesreča. Tako poroča njegov spremljevalec. Enako slovesno so ga sprejela tudi mesta Mantua, Padova, Vičenca in Verona ter razna druga. Po vseh teh mestih je obilo grešnikov spreobrnil in bolnih ozdravil.

Mej tem se po Italiji razširi vest, da je Janez Kapistran že na poti iz svoje domovine proti severu v sosedne dežele. Ker je povsod vse čislalo našega svetnika, hoteli so to zabraniti, češ, mi potrebujemo tacega moža v svoji domovini; kedo bode sedaj krotil in spravljaj razne stranke . . . Milanski vojvoda Francišek Sforca in pa Genoveška ljudovlada sta prosila papeža, naj pošlje Janeza Kapistrana v ta mesta, preden zapusti Italijo, češ pozneje si ga bomo vedeli že še prideržati. In res! pregovorili so

papeža, da je 10. dan meseca maja 1451. leta pisal Janezu Kapistranu, naj pred odhodom obiše še Milan in Genovo. Ali božja previdnost je hotela, da lista ni dobil o pravem času. Bil je že preko meje. — Pa kaker poročajo njegovega življenja pisavci, prišel je semtertja tudi v kako zadrego, katero je premagala le njegova terdna vera na pomoč božjo. Na tem popotovanji moral je sè svojimi tovariši tudi preko široke reke Pada; ker je bila reka silno narasla, prosi brodnika, naj ga v božjem imenu prepelje na ono stran, ker nima denarja, katerega po vodilu tudi ne sme imeti. Brez plače jih pa brodnik noče prepeljati. Janez Kapistran ne premišluje dolgo. Veselo praša svoje tovariše: „Imate li terdno vero?“ „Dà, oče!“ odgovore mu. Na to jim dé svetnik: „Če imate terdno vero, pojdite za menoj!“ Po teh besedah razgerne svoj plašč po vodi, sede nanj ter veli tovarišem to isto storiti. In glej! brez vsake človeške pomoči, le ime Jezusovo klicaje na pomoč, se veselo peljajo proti onostranskemu bregu. Brodnik, to videti, jih kliče nazaj, češ, saj jih hoče sam za božje ime prepeljati na ono stran. Oni pa se niso za to menili, saj jih je roka Gospodova varno peljala čez reko. Dà, brodnikov sin, ki je bil na onostranskem bregu, ko možje božji pridejo ravno na suho, vidi na veliko čudenje in sterjenje, da se niti plašč ni zmočil. Povsod je pripovedoval o tem čudnem dogodku. Spremenila sta pa oče in sin tudi svoje mišljenje ter rada vozila vbogajime revne ljudi in redovnike čez reko. — Še drugi enak dogodek nam poročajo njegovega življenja pisavci. Ko je prišel na svojem popotovanji po trevizinski marki do reke „Sile“, zopet ni mogel dalje, ker je bila voda zaradi deževja zelo narasla. Naš svetnik zopet ne premišluje dolgo. Zaupajoč na božjo pomoč razgerne plašč sv. Bernardina po vodi, in glej! voda prične hitro odtekat in kmalu je tako vpala, da je mogel sè svojimi tovariši sè suho nogo iti čez vodo. Ko so bili vsi zopet na suhem, pričela je voda zopet naraščati; v kratkem je je bila polna vsa struga.

Od tod je šel dalje v Kapriolo, Portogruaro in druga mesta. Dné 3. maja je prišel v Videm (Udine), kjer je ostal nekoliko dni; povsod je ozdravil na priprošnjo sv. Bernardina Sijenskega mnogo bolnikov in bolehnih. Od tod je šel sè svojimi spremljevalci preko Pontebe in Terbiža na Koroško, ter prišel dné 18. maja v Beljak. Po mestu in okolici je o tem času morila ljudi

huda kuga. Mnogo ljudi je na dan vmerlo. Narod je pričakoval našega svetnika kaker poslanca božjega. Sprejeli so njega in tovariše nad vse spoštljivo. Precej po prihodu je pridigoval zbrani množici; po pridigi so prinesli k Janezu Kapistranu 14 okuženih bolnikov, ki so se vže borili sè smertjo; bolj so bili podobni merličem, kaker živim. Prosijo svetega Kapistrana, naj moli nad njimi. Svetnik poklada na bolnike roke, jih blagoslovi in moli za njih zdravje. Vsi so ozdraveli ter šli domov, prepevaje Bogu hvalne pesmi. Od tega časa ni nihče več zbolel v mestu in okolici za kugo. — V dveh dneh, piše Vading, je še 30 družih bolnikov ozdravil, mej temi dal dvema slepima pogled in jednemu gluho-nememu govorjenje. Moglo se je na tem kraju o Janezu Kapistranu reči: „Slepim daje, da vidijo, gluhim, da slišijo hromim, da hodijo, mutastim, da govoré. — Razume se samo ob sebi, da se je vest o teh čudnih dogodkih širila kaker blisek po sosednih krajih. Smelo smem terditi, da so o tej priliki prišli poslušat na Koroško prebivalci iz sosednih pokrajin. Zaradi tega je nastala v mestu in po okolici tolika gnječa ljudi, ki so od vseh strani skupaj hiteli, da se ni bilo moči več gibati. Zavoljo tega se je svetnik po noči na tihem vmeknil v sosedni kraj, ki ga stari pisavci zovejo Strassbur. Tudi tukaj je dva slepa in več družih betežnih ozdravil.

Od tod je odrinil preko Štajerja na Avstrijsko, kjer ga je cesar Friderik vže željno pričakoval, da sè svojo mogočno besedo ljudi pomiri in jih pregovori k skupnemu delu proti zakletemu sovražniku kerščanstva. Preobširno bi bilo opisovati njegov sprejem po raznih mestih, opisovati razne čudeže, katere je na priprošnjo sv. Bernardina delal po vseh krajih. Naj povem le, kar o njegovem prihodu na Dunaj piše Eneā Silvij, ki takrat še ni bil poseben častivec in prijatelj našega svetnika. „Duhovniki in trume naroda so nesli v slovesnem sprevodu ostanke svetnikov nasproti. Sprejeli so redovnika Kapistrana povsod kaker poslanca apostoljskega sedeža, kaker angelja rešenja, ki jim ga je poslal Bog, kaker bi bil sv. Peter ali Pavel ali kateri drugi apostelj prišel k njim. Videl si kako prihajajo ljudje z gor ter se gnetejo, da bi se vsaj doteknili roba njegove obleke, videl si, kako so nosili bolnike in razne betežne od vseh krajev, da bi zadobili ljubo zdravje. Večina jih je tudi ozdravela. Nekaj dni je bival v Dunajskem Novem Mestu, oznanjeval je pot Gospodo-

vo ter budil ljudi k pokori. Mej tem se je raznesel tudi po Dunaji glas o raznih čudežih. Govorilo se je po mestu, da je prišel v Cesarejo (tako so o tem času imenovali Dun. Novo Mesto) sv. mož, apostelj božji, ki ozdravlja bolnike, uči pravo pot božje resnice, zaničuje posvetno bogastvo in denar, ne briga se za časno čast in slavo, živi prav ostro in skromno. Ljudje se gnetejo okoli njega in ne odjenjajo, da so ga videli osebno. Knezi in najodličniše plemstvo glavnega mesta so prišli, da ga spremijo na Dunaj. Bati se je, da bi se ne vernil nazaj na Laško ali pa krenil naravnost na Ogersko; to bi bila škoda in sramota za Avstrijo!

V Dunajsko Novo Mesto je prišel Janez Kapistran koncem meseca maja leta 1451. Apostoljskega sposlanca je prejel sam cesar Friderik III., ogerski kralj Ladislav in mnogo plemstva. Mogel je v svoji ponižnosti reči z aposteljnom: „Sprejeli ste me kot angelja iz nebes.“ (Gal 4.) Ostal je v tem mestu šest dni. Pervi dan je vporabil, da se je s cesarjem dogovoril o zadevah, zaradi katerih ga je poslal papež. Tudi je vsaki dan pridigoval zbrani množici. Po sveti maši je obiskaval bolnike, roke na nje pokladal ter molil za njih zdravje. V teku šestih dni je zadobilo 63 oseb pomoč v raznih boleznih in betežnostih. Razume se, da je to njegovo veljavo pri cesarju in drugih neizrečeno pomnožilo. Cesar Friderik bi bil rad Janeza Kapistrana prideržal pri sebi. Naš svetnik sam ni znal, kaj bi storil; ali naj ostane pri cesarju, ali naj gre dalje, da tudi po družih pokrajinah izverši naročeno delo. Oberne se v goreči molitvi k Bogu, naj mu razodene svojo sveto voljo. V ta namen poklekne pred podobo križanega ter prične moliti tako: „O Gospod Jezus Kristus, ki si pot, resnica in življenje, vodi moja pota po svoji najsvetejši volji. Razodeni mi, če je tvoja volja, da ostanem tukaj, ali pa naj grem dalje, da pripeljem v tvoj ovčjak čredo, ki se je ločila od cerkve, ki edina uči resnico in nepokvarjen hrani nauk, ki si ga prinesel iz nebes.“ Bog je slišal gorečo molitev našega svetnika. Neki notranji glas, ali bolje božje razodenje mu je velelo, naj gre na Češko in v druge dežele, kjer bode še veliko dobrega storil za katoliško cerkev. Janez Kapistran razodene cesarju, da ga božja previdnost kliče še dalje in ne more ostati tu. Friderik ni hotel začetkoma tej Kapistranovi želji vstreči, češ, tako učenega in svetega moža potrebuje pri sebi, da bi mu stal na

strani se svojim svetom in veljavo pri raznih zborih knezev in mogočnikov, ketere naj združi in zedini k skupnemu delu proti Turku, ki preti cesarstvu. Naposled je cesar Friderik III. vender privolil v željo našega svetnika, s pogodbo, da še popreje obišče Dunaj, kjer ga vse željno pričakuje.

3. Ne bom še enkrat omenjal, kako slovesno so našega svetnika sprejeli Dunajčanje, ker smo to vže slišali v poročilu Eneja Siljvija. Meščanje so sklepali roke proti nebu in hvalili Boga, da jim je dal milost videti svetnika ali pa celo dotekniti se njegove obleke. Njegova prva pot je bila v frančiškansko cerkev. Tukaj je pridigoval brezštevilni množici o reku sv. pisma: „Vsaki dobri dar pride od zgoraj“ (sv. Jakoba list). Drugi dan pa je pridigoval v veliki cerkvi sv. Štefana o besedah preroka Jeremija: „A, a, a, o Gospod moj Bog, ne znam govoriti, ker sem otrok“. (Jer. I) In s toliko navdušenostjo in tako prepričalnimi besedami je govoril, da so bili vsi poslušavci do solz ginjeni ter so sklenili slovo dati pregrešnemu življenju. Več ko besede njegove je na poslušavce vplival zgled našega svetnika v vsem njegovem vedenji, zakaj gotovo je, da ga več ko polovica poslušalcev ni razumela, ali sam pogled na svetega moža je bil zadosti, da so obžalovali svoje poprejšnje življenje. Berž se je raznesel glas po bližnjih pokrajinah, da na Dunaji budi ljudi k pokori svet mož, ki dela tudi čudeže. Zato so derli v mesto od vseh strani ljudje, ki so imeli dve do pet sto milj hoda. Po tako truda polnem potu so se še za srečne šteli, če so le videti mogli našega svetnika. Ni se torej čuditi, če so ga noč in dan obsipale množice ljudi, ki so hiteli k njemu, da zadobe pomoč v raznih dušnih in telesnih potrebah. Imeli so ga bolj za angelja iz nebes, ko za vmerljivega človeka. Seveda je sam za-se vso čast in slavo dajal le nasvetejšemu imenu Jezusovemu. „Ne meni, Gospod Jezus, ne meni,“ je djal, „ampak tvojemu Imenu bodi vsa čast in hvala na veke!“

Ne gre se čuditi, da je od dne do dne raslo število poslušalcev njegovih pridig. Množili so se tako, da je bila premajhna vsaka cerkev, pa tudi tergi v mestu; zakaj dostikrat je imel nad dve sto tisoč poslušavcev. Naredili so mu torej pred mestnim obzidjem pridižnico, in tam je budil ljudi iz grešuega spanja ter jih napeljal h krepostnemu življenju. Pa tudi sad je bil nepričakovan. Gospe in gospodične so se odpovedavale nepo-

trebnemu lipšu, ki služi le v zapeljivost, krivičniki so bili privolili, da popravijo škodo, ki so jo storili bližnjemu. Mnogi so sklenili celo svetu in njegovemu veselju za vselej slovo dati. Take je razdelil naš svetnik po raznih samostanih, ki so vže bili po mestu ali v okolici. Petdeset mladeničev pa je sprejel v svoj red. Ker pa observantje na Dunaji niso imeli svojega samostana, rekel je cesar Friderik Kapistranu, naj si v mestu izbere 'primeren samostan. Naš svetnik si je zbral samostan sv. Teobalda, ki je stal zunaj mestnega obzidja. V tem samostanu so do tedaj bivali redovnice tretjega reda sv. Frančiška. Tem so odkazali samostan v mestu, kamer so se preselile sè svojim imetjem. Za predstojnika novemu samostanu je postavil P. Mihaela iz Sicilije, za učenika novincem pa Hijeromina iz Milana. Po zgledu teh pobožnih mladeničev je še mnogo drugih zapustilo svet ter stopilo v red sv. Frančiška. Iz mej teh je bilo mnogo jako učenih mož in pa plemenitega rodu. V kratkem času je naraslo število redovnikov nad sto. Za časa Karola V. so divji Turki ta samostan do tal požgali. Redovniki so se potem naselili v mestu.

Naj k sklepu tega poglavja povem še nekaj čudapolnih dogodkov, ketere je storil Bog po svojem služabniku. Do konca leta se je prigodilo tri do štiri sto takih dogodkov, izvzemši one, katerih zaradi prevelike množice ljudi ni bilo moči zapisati.

Posebno je sleherni pričakaval, da bo Bog svojega služabnika poveličal na binkoštni praznik. Pred samostanom se je zbralo nad štiri tisoč raznih bolnikov in betežnih. Sleherni je pričakoval pomoči. Janez Kapistran je po pridigi kakor po navadi blagoslovil bolnike, — pa glej! niti jeden ni zadobil pomoči. Tovariši našega svetnika se temu čudijo in postanejo žalostni. Vže so se jeli bati, da je Bog po svojem nerazumljivem sklepu odvezel Janezu Kapistranu dar čudežev. Ko svetnik to zapazi, posvari jih ostro: „Maloserčni in lahkoverni, zakaj dvojíte? Jutri bote videli slavo in moč božjo. Ljudje vseh stanov in starosti bodo skusili milost in dobroto božjo.“ Tako se je tudi zgodilo. Ko po pridigi blagoslovi razne betežne, nastane na enkrat veliko veselje mej njimi. Mnogi so na glas hvalili Boga, ker so se čutili popolnoma zdrave. — Tudi neko mertvo deklico je zopet k življenju obudil. Tri leta stara deklica je pala binkoštno saboto v vodnjak in ostala v njem dva dni. Mati Katarina in njen brat Lovrenec neseta merliča v mesto, da ga svetnik blagoslovi.

Pa je bilo toliko ljudi okoli njega, da nista mogla blizu. Janez Kapistran to vidi in blagoslovi deklico z daljave; in glej! deklica odpre usta in oči, prične zopet sopsti in popolnoma ozdravi.

Ali tudi sredi te slave je skusil naš svetnik, da so resnične besede: „Služabnik ni večji od gospoda. Če so mene preganjali, bodo preganjali tudi vas.“ Kaker so bili in so ljudje, ki vse napak razlagajo, tako so neketeri tudi našemu svetniku očitali, češ, da je svetohlinec in slepar. Ko je šlišal neki imeniten pa brezveren gospod pripovedovati o čudnih dogodkih, ki jih dela po milosti božji Janez Kapistran, pravi zaničljivo: „Če spregleda ta-le moj siepi cucek, potem hočem verjeti tem čenčam.“ Bog očividno kaznuje brezbožnika, njegov pes spregleda, sam pa oslepi. Taka očividna kazen božja je zadela tudi še več družih.

Vsa svetost našega svetnika pa ni bila v tem, da je delal čudeže, ampak da je vravnaval svoje življenje po nauku sv. evangelija; in v tem je tudi vsa modrost dobrega kristjana. Vse reči tega sveta mora gledati z očmi svete vere. Vsak umetnik se pri svojih delih derži zakonov svoje vmetalnosti. Kako naj bi pa kristijan pobožno živel, in ne spolnjeval zapovedi, ketere mu vera daje? Kaj pomaga človeku terditi, da je kristjan, če pa v dejanskem življenji ne kaže tega. „Vera brez del je mrtva“ (Jak. 2, 17.) Bog bo od tebe tirjal oster odgovor od vseh dolžnosti, ki jih imaš do Boga, do sebe in do bližnjega. Da bode-mo pa imeli dovolj moči, premišljujmo vsaki dan kako resnico svete vere po zgledu sv. Janeza Kapistrana ter si zberimo za vodilo kakov izrek sv. pisma, ki naj nam daje moč v boji proti zapeljivemu svetu, mamečemu mesu in prekanjenemu peklenškemu sovražniku.

Življenje

**zveličanega Egidija Marije od svetega Jožefa,
iz reda sv. Franciška.**

Četerto poglavje.

**Pobožnost Egidijeva. Kako časti Marijo
in svetnike.**

Ljubezen Božja, ki je ogrevala serce brata Egidija sè svojimi žarečimi plameni, mu je tudi olajšala in osladila vsako stvar. Ko

maj je bil nastopil službo nabiravca, že se mu zbudi misel, kako bi to novo službo vpotrebil v korist in na čast najvišjega svojega Gospoda. Gre k očetu gvardijanu in ga poprosi dovoljenja, da bi smel vse stroške za cerkvene praznike v samostanu poplačati iz dohodkov svoje bire. Po stari navadi se je mnogo praznikov v samostanu sv. Paskalja kaj slovesno praznovilo; in če je oče gvardijan z veseljem privolil v prošnjo, je vendar le mislil, kako bi bilo to mogoče, da bi mogel nabiravec skoraj neštevilne potrebščine sam preskerbeti.

Ali svetniki imajo svoje posebne vire; z močno vero najdejo v nevsahljivih zakladih previdnosti Božje vedno obilno novega bogastva. Brat Egidij si ni nigdar belil las, da bi preračunal, koliko bo treba izdati. Posebno o praznikih Matere Božje ali kakega svetnika, katerega je posebno častil, je toliko potrosil za olepšavo, da so verniki pri takih prilikah zaradi unanje lepote in nenavadne svetlobe vsi kar stermeli.

Kaker so bili pri takih priložnostih viri tega svetega moža nevsahljivi, tako je bila nenavadna tudi njegova delavnost. Tisti dan pred kakim praznikom je hitreje hodil po mestu, da se more tim prej verniti v samostan. Ko je prišel domov, hiti precej v cerkev in veli svojim ljudem, kako naj lepšajo cerkev. Pri tem kaže tako izurjenost in tako izversten okus, da neče nihče ničesar storiti, dokler ne poterdi Egidij, da je tako tudi njemu všeč. Posebno je gledal na to, da je bil altar dostojno olepšan; tu je vse sam delal in ni prej jenjal, dokler ni bilo vse v najlepšem redu. Na vsakem praznem mestu je moral stati ali svečnik ali cvetlični šop. Čeravno je sam za se siromaštvo visoko čislal, vendar je zahteval, da naj bo vsemogočni Bog v največi svetlobi, kader stopi iz tabernakeljna v podobi kruha, da se vernikom dá moliti.

Da bi mogel to doseči, je bil včasi tako zapravljev, da so ga morali predstojniki zavoljo prevelike potrate marsikrat posvariti. In takrat se je ponižnemu bratu tako boleča otožnost pokazala na licu, da je ganil vse pričujoče. „Oh, častiti oče, če bi vi mogli videti bolečino, ki jo jaz čutim, kader zagledam našega ljubega Gospoda brez tiste svetlobe, ki se mu spodobi! Nikaker ne morem tega prenašati in prav lepo vas prosim, pustite mi še denes, da storim po svoji želji. Videli bote, Bog sam nam bo nadomestil stroške, ki jih napravimo njemu v čast.“ Predstojnik mu večinoma ni več branil na take besede, ker ga je v serce ganila živa vera

in nežna ljubezen, ketera je ogrevala serce srečnega brata do njegovega Božjega Zveličarja.

In ko je bila na to vsa olepšava altarja od svetlobe neštevilnih sveč v največi krasoti, takrat dobri frater od veselja ni skoraj vedel, kaj bi počel. Ves presrečen skliče patre in fratre, naj ogledujejo in občudujejo to lepoto. „Glejte,“ je vskliknil za tim ves navdušen, „kako neprimerljivo lep je naš Gospod v morju te svetlobe.“

Ob času štirideseturne molitve je bil še prav posebno skerbni za olepšavo altarja. Pri tej priložnosti je še enkrat toliko obhodil, da si priskerbi potrebnega, in koliker več je imel truda in hoje, toliko bolj je bil vesel, da se mu je vse dobro obneslo. Z nevtrudljivo svojo gorečnostjo je tudi vselej toliko nabral, da je mogel malo samostansko cerkev bogato in okusno olepšati. Ker k lepoti hiše božje prav posebno pripomore snaga, je tudi natančno na to pazil, da ni bilo po cerkvi prahu, še manj smeti ali pajčevin. Luči po cerkvi, posebno večna luč pred sv. rešnim Telesom, cerkvena obleka in druge cerkvene priprave, vse je moralo biti snažno in v lepem redu: pač lep zgled zanikernim cerkvenikom pri nekerih cerkvah ne samo po kmetih, še celo po mestih. Na veliki četrtek je pa vsako leto iz svojih lastnih pripomočkov za povišanje častitljive cerkvene slovesnosti postavil prekrasen altar, da se v njem shrani presv. rešno Telo, ker tam ni navada, da bi bilo tiste dni izpostavljeno.

Vender pa ni bila ta unanja služba božja, ki mu je dala največ opraviti; kaker živa je tudi bila skerb za unanjo lepoto službe božje, se je vender le še z mnogo večo gorečnostjo trudil za to, da priskerbi hiši božji molivcev, ki naj bi molili v duhu in resnici. Zdelo se je, da je ta po unanjem tako krotak in pohleven brat ves drugi človek postal, kedar se je bilo treba postaviti proti tistim, ki so v cerkvi sv. Paskalja zanemarjali potrebno spoštovanje in pobožnost. Tirjal je od vseh obiskovalcev cerkve spodobno obnašanje in molčanje, in ker so Italijani že sploh žive kervi, je moral dostikrat ostro svariti.

Goje mu, ki se je prederznil šepetati na svetem kraju ali nespodobno sedeti. Naj si je že bil kakeršnega koli stanu, brat Egidij je šel precej k njemu in ga je resno posvaril. Pri takem svarjenji se mu je svete jeze lice kar svetilo, oko se mu je bliškalo in glas njegov se je razlegal slovesno in resnobno, da se mu

ni nihče vstavljati upal. Vse njegovo obnašanje je spominjalo na sveto jezo Božjega našega Zveličarja, ko je podil kupčevalce in prodajalce iz dvorišča tempeljna, ker jim je bilo le v sejmišče.

Ni rad videl, če se je kedo mej mašo vsedel. Misel, da mašnik pri altari vsled njemu izročene nebeške oblasti na skrivnostni način ravno tisto kervavo daritev ponavlja, katero je Zveličar sveta na Kaljvariji za nas daroval, ta misel je storila, da se je goreči služabnik Božji mej sveto mašo od spoštovanja in pobožnosti kar tresel. Polnega teh svetih občutkov je moral že pogled na osebo, ki se je vpricho te vzvišene skrivnosti vedla malomarno in nespoštljivo, vsega razburiti. Vsakemu je ker navarnost rekel, naj poklekne in kmalu je vedel vsakedo v Napolji, da sme biti pri sv. maši pri sv. Paškalu le takrat, kadar se je naučil spodobno in dostojno vesti.

Kar se tiče njega samega, ni nigdar v cerkev stopil, da bi ne bil zbranega duha in krotek, kakor se spodobi naj zadnjemu služabniku božjemu. Še celo keder se je od dolge hoje po mestu ves vtrujen in spehan vernil, da je komaj na nogah stal, še takrat se ni v cerkvi nigdar vsedel.

Zadnja leta svojega življenja je bil tako oslabel, da je le o palici ali naslonjen na kakega sobrata hoditi mogel. Kaker hitro pa je prišel pred altar, je precej pokleknil in tako ostal po cele ure, kaker da je še popolnoma pri moči. Vsak se je čudil temu pobožnemu starčku, da je, ves potert od boleznin in teže let slaboten, mogel tako dolgo klečé ostati. Toda pri svetnikih duh krepi in oživlja telo. Pričujočnost veličanstva Božjega v presvetem sakramentu je storila, da je Egidej pozabil na vse svoje telesne slabosti in nadloge.

Giuljiv zgled vsi samostanski družini je bil Egidij ob dnevih, keder je imel to srečo, da je pristopil k mizi Gospodovi. Glad njegov po nebeški hrani je bil nenasitljiv, in če bi bilo mogoče, bi bil šel vsak dan k sv. obhajilu. Vodilo pa je določevalo, kolikokrat na teden smejo iti lajiki k sv. obhajilu, in tako je moral večkrat terpeti občutljivo pomanjkanje. Predstojniki so imeli seveda oblast, da so vrednim bratom po njih želji dovolili pogostno prejemo sv. obhajila. Pa to je bila le prednost, ki je bila prepuščena prosti volji predstojnikovi in dasitudi so sploh prednjiki šempaskaljski bratu Egidiju dovolili pogostno prejemanje sv. obhajila, je bil vender v tem samostanu v teku več ko petdesetih let, ko je

blaženi tu živel, marsiketeri predstojnik, ki je bil glede pogostnega sv. obhajila ostrejšega menenja, in ga ni rad dovoljeval. Keder je mislil Egidij, da bo le težko dobil privoljenje, takrat je prosil tako pohlevno in take preserčno, in je kazal tako živo in goreče hrepenenje po družnji se svojim Bogom, da je prednjik ves ginjen skoraj proti svoji volji privolil v prošnjo.

Kako skerbno pa se je pripravljaj za sv. obhajilo, ni moč popisati, treba ga je bilo le videti. Ob takih dnevih, svojih praznikih, ga ni bilo pripraviti, da bi se bil s čemerkoli pečal, preden je prejel svojega Boga. Ako ga je gdo tačas kaj poprosil, je odgovoril, vkljub svoji navadni postrežnosti: „Pustite me vender najprej, da pristopim k mizi Gospodovi, potem Vam postrežem, kar koli želite.“ Keder se je bližal sv. obhajilu, se mu je žarilo lice, ko da je obrito z nebeško svetlobo in videti ga je bilo, kaker da bi se angelj nebeški bližal poln ljubezni in spoštovanja sedežu Božjega veličanstva. Združivši se z Bogom je na ta svet popolnoma pozabil in se vsega vtopil v globočino božanstva. Pričujočnost njegovega Boga ga je tako prevzela, da ni več vedel, kaj se godi okoli njega; videl je le veličino in mogočnost svojega preljubega Odrešenika in vse njegove misli in čutila so bila vtopljena v premišljevanje največjega blagra. Samo da ga je gdo pogledal v spremenjen obraz, morali so se mu zbuditi v zaspanem sercu občutki vere, da je bil prisiljen spoznati neprecenljivo vrednost naših svetih skrivnosti.

To unanje delovanje sv. obhajila pa je bilo le medlo, slabo znamenje tistih skrivnosti, ki so se godile najglobokeje v sercu; te pa ostanejo skrite navadnim človeškim očem in jih ve le tisti, ki preiskuje serca in obisti, ter jih le neketerim izvoljenim dušam razodeva. Mi le to vemo, da je čista Egidijeva duša bila vedno odperta presvetemu zakramentu, tako da ga je njegova milost mogla zmirom obiskavati.

Ker je znal brat Egidij vedno globoko zamišljen biti in zbrana duha, mu je to mnogo pripomoglo, da si je nabral obilen sad vrednega sv. obhajila. Tako živo se je znal zamisliti v svojega Boga in se združiti z njim, da ga pri tem nobena stvar več ni mogla motiti. Pri ljudeh, na javnih prostorih glavnega mesta kaker v mali samostanski cerkvi, povsod je ostal enako zbranega duha; s čela se mu je bral mir serca in z lic mu je odsevala prav angeljska prijaznost.

Povsodi, kjer koli je bil, je mislil na Boga in se vedno ž njim razgovarjal. Serce njegovo je bilo svetišče, kjer se je vedno Bog razodeval in skoraj vsak zdihljej njegov je bil zdihljej po ljubezni Božji. Vse, kar je storil, je storil iz ljubezni; zakaj delal je le zato, da dopade njemu, kateremu je posvetil vse svoje bitje in nigdar mu še na misel ni prišlo, kako bi mogel iz kakega drugega namena delati.

Dasi tudi so se njegovega serca prijele vse skrivnosti naše sv. vere, so vendar nekatere prav posebno globok vtisek napravile nanj, da jih je pred vsemi najraje premišljeval. Te so bile rojstvo, britko terpljenje in smert našega Božjega Zveličarja.

Neketere dni pred svetimi božičnimi prazniki je napravil z velikim trudom in skerbjo jaslice, betlehemskim prav podobne, in k njim je povabil redovnike, da molijo pred Jezusčkom in hvalne pesmi zapoje. Sam je najraje pel nekatere pobožne od sv. Alfonza zložene pesmi, to pa s tako pobožnostjo in milobo, da je genil sleherno serce. Naj bolj pa je bil vedno on sam ginjen in ko je opeval prečudno lepoto novorojenega kneza miru, so gorke solze lile po njegovih licih.

Svete jaslice je navadno postavil v svoji celici in je rad pri njih molil. Potem se je vstopil v mislih pred tiste jaslice, kjer se hotel roditi Sin božji, v družbi dveh živali na borni slamici počivati in prvič okusiti terpljenja grenki kelih, katerega je sklenil sprazniti iz ljubezni do nas. Ko se je živo zamislil v to vse ljubezni vredno skrivnost, se mu je od genljivosti topilo serce, solze so se mu vderle po licu in ves prevzet od ljubezni in hvaležnosti do Božjega deteta je začel goreče moliti in Boga hvaliti.

Še bolj pa je bil navajen premišljevati grenko terpljenje našega presvetega Odrešenika. Ko pravemu sinu svetega Frančiška Asiškega mu je bil križ kujiga, iz ketere je neprenehoma študiral dela neizrekljive ljubezni Božje. Vsak dan je molil križev pot, pri katerem je imel toliko sočutja s terpečim Odrešenikom, kaker da gleda z lastnimi očmi, kako nevsmiljeno ga martrajo. Molil je, zdihoval in jokal in se večkrat začudil, kako morejo ljudje Sinu Božjemu, ki je toliko in tako grozno terpel zanje, z mlačnostjo in gerdo nehvaležnostjo vračevati.

Ker se je zmirom pečal sè skrivnostmi sv. vere, si je pridobil tudi prav posebno spoštovanje do duhovskega stanu. Če se je sešel s kakim duhovnikom, ni vedel, kako bi mu skazal svoje glo-

boko spoštovanje. Za veliko srečo je imel, če mu je smel roko poljubiti. Mašnik je namestnik Božji na zemlji; moč ima in zapoved, tega Boga pri daritvi sv. mase mej nas priklicati in pri sv. zakramentih nam deli sad odrešenja našega. Tega je bil Egidij do živega prepričan, odtod njegova ljubezen in spoštovanje do duhovnikov. —

Glejmo zdaj še kako pobožni Egidij, goreče časti tudi Marijo in svetnike božje.

Ker je tako priserčno ljubil Božjega Zveličarja, ni moglo drugače biti, da je imel tudi nežno nagnenje do njegove deviške matere Marije. Ko je še zunaj živel, mej svetom, je že prav posebno častil presveto devico. Ni ga bilo dne, da ne bi bil nji na čast izmolil sv. rožnega venca; v svojih stiskah in dvojbah se je k nji zatekal s popolnim zaupanjem. Kraljica nebeška mu je bila vedno varno zavetje na nevarnem morji pozemeljskega življenja: bliščeča luč tega zavetja mu je kazala pravo pot, in za njegovim varnim, trdnim jezom je našel varstvo in brambo pred silno močjo nevarnih viharjev, pogubnih skušnjav. Videli smo že, kako do brotljivo mu je na pomoč pritekla mati ljubezni, ko je bil v zadregi, kateri red naj si izvoli.

Ta otročja vdanost je še mnogo bolj rastla, ko je Egidij dovolj časa našel v samostanskem ozidji, da mu je z božjo pomočjo pridobljena pobožnost mogla tudi sad obroditi. Sprosi si privoljenje, da mu dajo preslikati in mu pošljejo iz samostana v Kanusi, kjer so bili tudi frančiškani aljkantarinci, neko podobo prečiste device, ki so ji rekli: „Naša ljuba Gospa pri vodnjaku“ in so je daleč na okolo zelo častili. Postavil je to podobo v cerkev v altar, ki se je iz samostana videl.

Ta sveta podoba je prav posebne važnosti v življenji blaženega brata. Bila je tako rekoč središče vsega njegovega delovanja. Videti jo bilo, da stavi vse svoje upanje na-njo: v nji je gledal ljubljeno kraljico nebes in se ji bližal, kaker sedežu vseh milosti in vsmiljenja, poln zaupanja v pomoč kristijanov. Pobožna njegova gorečnost ga je gnala, da vse sam preskerbi, kar je bilo treba za olepšanje in vzdrževanje kapelice, v kateri je bila ta njegova podoba. Vsak dan so morale vsaj štiri sveče tam goreti materi Božji na čast. Po navadi je tudi izhajal sè svečami; primerilo se mu je pa tudi že, da so mu pošle. In to je bila za-nj silna žalost. Z ginljivim zaupanjem se je obrnil do nje, kateri na čast naj bi bile

sveče gorele in molil je z otročjim zaupanjem: „Ljuba moja mati, sveč nimam več, vse so mi pošle. Ti veš, da sam nič ne premorem; bodi torej tako dobra in preskerbi mi jih. Saj je tebi vse lahko!“ In nikoli ni prosil zastonj; od nebeške kraljice sprošene sveče so še vselej o pravem času prišle.

Kadar so zvečer cerkev že zaperli in je šla že vsa samostanska družina k počitku, je brat Egidij na tihem zapustil svojo izbico in hitel veselih korakov do malih vratic, od koder je mogel gledati po svoji dragi Marijini podobi. Tu ga je bila sama pobožna gorečnost in ljubezen. Ker je mislil, da ga to uro in na tem kraji nihče ne opazuje, se je vedel, kaker mu je serce velevalo; tudi je sam seboj glasno govoril. Ali malokedaj je bil sam. V samostanu so namreč kmalu zapazili te njegove skrivnostne poti in neketerim bratom je bilo to spodbudno Egidijevo vedenje tako všeč, da so šli večkrat skrivaj za njim, kar pa Egidij ni opazil. In ti pobožni radovednosti se imamo zahvaliti za mnoge podrobnosti o tistem ponočnem obiskovanji, kar je tudi zapisano v preiskovalnih spisih in nam nebeško preprostost moža Božjega kaže v naj večji svetlobi. Tu jih omenino le nekoliko.

Kaker hiterno je pred svojo ljubljeno podobo, jo nekaj časa gleda in smehljuje opazuje. Potem po malem spragovori. Z najlepšimi besedami slavi krasoto te deviške gospe, nebeške kraljice, in jo imenuje presrečno zavoljo preobilnih milosti, ki jih ji je Gospod dodelil. To navdušeno češčenje in slavljenje, ki je prikipelo iz ljubezni polnega serca slavca Marijinega v nočni tihoti, je skrite poslušalce tako genilo, da so se včasi silno težko zderžali glasnega ihtenja. Po takem nočnem pozdravu pride Egidij s prošnjami in željami, in tu ni nikoger pozabil. Kedor je le enkrat slišal pri taki priložnosti njegove prošnje, moral je precej spoznati njegovo nenavadno ljubezen do bližnjega. Naj prej je prosil za samega sebe, kaker veleva zapoved ljubezni. Prosil pa je vselej prečisto devico, naj mu pomaga, da pride v nebesa, da se posveti. Svetost mu je bila nebeška dragocenost. Da njo doseže, bi bil precej vse prodal in doroval. Zatem je prosil za svoje redovne tovariše in jim skušal izprositi ljubezen do njihovega poklica, natančnost v izpolnjevanji redovnega vodila, stanovitnost v službi božji.

Tudi način, kako je še na dalje molil za svoje in samostanske dobrotnike, je bil lep in je segal v serce. Hvaležnost, ketere je bilo polno serce, mu je narekovala najbolj pomenljive besede, s kateri-

mi je nagovarjal kraljico vsmiljenja, da naj obspe dobrotnike z milostmi. Potegoval se je za njih zadeve, kaker bi bile njegove in prošnjo je sklepal z otročjimi besedami: „Dobra moja mati, dodeli jim, dodeli, kar žele, in pokaži, kako dobra si tistim, ki tebi služijo. Če tega ne storiš, ti ne bodo več prinašali sveč, da bi gorele pred podobo tvojo, in odkod jih čemo potem dobiti?“

Tudi kader so ga klicali k bolniku, je hotel vselej prej s tisto govoriti, ki toliko premore pri smerti in v življenji. Pokleknil je pred svojo „ljubo Gospo pri vodnjaku“ in molil odkritoserčno, kaker dete: „Moja dobra mati, poklicali so me k ubogemu I. I., ki stanuje v — ulici hišna številka.... Ti veš, da ima dosti otrok in da mu je žena bolehná; kakšna nesreča torej, ako bi moral vmreti! Če grem jaz sam tja, kaj morem pomagati? Pojdi še ti z menoj, saj veš, da sem sam jaz vbogi nič.“

Kraljica nebeška je bila njegova velika zakladnica. Na njene zaklade se je s terdnim zaupanjem zanašal, in nikoli ni prišel v zadrego. Z ravno tim zaupanjem je tudi vsacega, ki je imel kako prošnjo, poslal k veliki pomočnici kristijanov. Če se mu je kedo priporočil, da naj prosi za kako osebo, da je ne bi zadela ta ali ona nesreča, je djal vselej: „Imejte le pravo zaupanje v sveto devico. Jaz ji bom povedal vašo prošnjo, in vi bote videli, da ne bo izostala njena pomoč.“

Obilno število čudežev, ketere je storil po raznih krajih napolitanskega mesta, je pripisoval priprošnji prečiste device. Ni mu šlo v glavo, kako da nima vsaki človek tako močnega zaupanja, da se dá na priprošnjo te mogočne kraljice vse doseči, kar kedo želi. Osebnó je občeval z Marijo, kaker nepokvarjeno dete sè svojo dobro materjo. Nigdar nikoli ni šel iz samostana, da ne bi bil poprej pokleknil pred njeno podobo in je prosil blagoslova; in če se je vernil, naj je že bil ves potan ali od dežja ves premočen, in je vtrujen komaj na nogah stal, je šel vselej kar naravnost v cerkev in tam je pokleknil pred nebeško svojo mater. Še le, ko je izpolnil to otročjo dolžnost, je mislil na druge svoje telesne potrebe.

Praznik „naše ljube Gospe pri vodnjaku“ so na njegovo prizadevanje sprejeli med tiste, ki so se v samostanu praznovali. Obhajali so ga četerto nedeljo meseca avgusta. Brat Egidij je skerbel za to, da ta novi praznik glede blišča in slovesnosti ni zaostal za

drugimi. Skerb za stroške je sam prevzel in pri pobiranji milih darov je celo leto vedno mislil tudi na ta praznik.

Goreča ljubezen in češčenje našega Božjega Odrešenika in njegove presvete matere je zbudila pri njem tudi prav posebno naklonjenost do sv. očaka Jožefa. Mislil je, in to po vsi pravici, da bi slabo spoštoval kraljico nebeško in njenega Božjega sinu, če ne bi častil, koliker je največ mogoče, tega svetnika, ki sta ga sama tako visoko čislala. In pripomogel je tudi, koliker je bilo v njegovih močeh, da se češčenje svetega očaka povsod razširi.

Svetemu Jožefu na čast je izmolil vsak dan mali rožni venec; samo enkrat je pozabil to molitev opraviti. In ravno to pozabljivost Egidijevo je porabil sv. Jožef, da mu pokaže, kako všeč mu je to češčenje. Nekega dne je bil namreč Egidij tako zdelan in truden domov prišel, da se je kar prec vlegel na deske, ki so mu bile postelja in koj zaspal, ne da bi bil prej luč vgasnil. Kmalu čuti, ko da ga je nekedo za roko prijel in čuje glas: „Vstani in moli mali rožni venec!“ Egidij se zdrami, in vidi ves preplašen, da je izba vsa v ognju. To je bilo nekoliko dni pred praznikom, ki se je imel praznovati z veliko slovesnostjo, in neki dobrotnik je daroval dobremu bratu precejšno množino smodnika, da bi se začetek praznika naznanil sè strelom. Smodnik je bil spravljen v nekem kotu celice in ogenj je bil že blizu njega. V tem nevarnem trenutku pokliče Egidij sè vsim zaupanjem sv. Jožefa na pomoč in kmalu srečno ogenj pogasi. Pri tej nesreči je jasno spoznal, da mu je ravno veliki očak na prečuden način prišel na pomoč; zato tudi precej poklene in se preserčno zahvali za prejeto milost. Potem moli mali rožni venec in gre spet spat. Drugo jutro pripoveduje svojim tovarišem, kaj se mu je po noči prigodilo in jih podbuja k češčenju sv. Jožefa. „Samo pomislite“, je dejal, „v kaki nevarnosti smo bili vsi. Če bi bil prišel ogenj do smodnika, ves samostan bi bilo razneslo.“

Tudi sv. Jožefu na čast so na Egidijevo prizadevanje nov praznik vpeljali v samostanu in milostinjo za stroške je vso sam nabral. Kader je govoril o tem svetniku, se mu je v besedah razodevala neka posebna nežnost in ljubezen; imenoval ga je vedno svojega očeta in zagovornika na smertni postelji.

Mej ostalimi svetniki so bili zlasti trije, za katerih češčenje je prav posebno skerb. Pervi izmed njih je bil sv. Francišek Asiški. Ljubil ga je kot svojega očeta, brez prenehanja se mu je

zahvaljeval za milost, od njega prejeto, da so ga sprejeli v njegovo družbo, in pristavljaj je prošnjo, naj mu še na dalje izprosi tudi to milost, da ga bo mogel, koliker mogoče, posnemati.

Drugi je bil sv. Peter Aljkantarski, vstanovitelj ostrejšega življenja v redu sv. Frančiška, kjer je bil tudi Egidij sprejet. Njega ni samo častil kot patrona svojega reda, temuč tudi kot pomočnika in posredovalca svojega poklica k redovnemu življenju, ker ga je on, kaker smo že povedali, povabil, naj vstopi v samostan v Tarentu.

Tretji svetnik je bil sv. Paskalj Bajlon, lajik, kaker Egidij; zato si je njega zbral za poseben vzor ali zgled.

Tem svetnikom na čast je opravljal vsaki dan neketere molitve in je tudi ž njimi prav prijazno občeval. Njihove priprošnje pri Bogu je bil tako terdno prepričan, da mu ni bilo mogoče o tem dvojiti; da, še tako daleč je šel, da je celo za terdno obljubil njihovo pomoč, če je to zahtevala sreča bližnjega, kaker da bi ga bili za to pooblastili. „Le pomirite se“, je rekel pri taki priliki, „jaz bom že o ti zadevi govoril, in videli bote, da bo vse prav.“

Vsled tega serčnega občevanja sè svetniki je okusil že na tem svetu nekaj nebeške sreče. Akoravno mu je bilo telo še na zemlji, je bil z duhom že mej svetniki. Z očmi sv. vere jih je živo pred seboj gledal, pogovarjal se ž njimi, kaker z brati in prijatelji in jih imel za naj zvesteje tovariše in naj bolje tolažnike v življenji. O priložnosti se bomo še vernili k ti zaupljivosti brez primere in slišali, kako silno veliko je dosegel pri Bogu s priprošnjo teh svetnikov. — Največkrat je storil velik čudež v imenu nebeške kraljice in sv. Paskalja Bajlonskega.

Sveto obhajilo.

(— A. —)

III. Zahvala po sv. obhajilu.

Po svetem obhajilu je za kristijana naj dražji čas. Takrat ima v sebi Boga samega, ki mu more in tudi hoče dati vse, česer potrebuje. O da bi premislili to krsitijani, vse drugače bi se zahvaljevali Bogu za sveto obhajilo. Tudi mnogi slovinci mislijo, da

so vže vse storili, samo da so zavžili presveto rešnje Telo; pa se zelo motijo. Ako želiš prejemati naštete dobrote in vedno bolj rasti v popolnosti, ni še dovolj, da se samo dobro pripravljáš za sveto obhajilo, moraš se tudi vredno zahvaljevati po svetem obhajilu. Naj prej pa poslušaj, kaj pravi sv. Aljtonz o času in zahvali po svetem obhajilu. „Potem ko si bila obhajana“, piše imenovani cerkveni učenik pravi nevesti Jezusovi, „skerbi, da se boš pogovarjala z Jezusom Kristusom daljše ko moreš. Učenik P. Avila je rekel, da je treba zelo čislati čas po svetem obhajilu, ker je drag čas, ko moreš dobiti zaklade milosti. Sveta Marija Magdalena Paci je podobno rekla: „Čas po svetem obhajilu je naj dražji čas, keterega imamo v življenji in je naj pripravniši z Bogom se pogovarjati in užigati od njegove božje ljubezni. Takrat ne potrebujemo učenikov in bukev, zakaj Jezus Kristus sam nas uči, kako ga moramo ljubiti“. Enako je rekla sveta Terezija: „Po svetem obhajilu ne zapravljajmo tako dobre priložnosti kupčevanja. Bog nima navade slabo plačevati stanovanja, ako je bil dobro sprejet“. Ravno ta svetnica je zapustila zapisano na drugem kraji, da sedi Jezus Kristus po svetem obhajilu v duši kaker na prestolu milosti in da se dozdeva, da takrat govori duši kaker je rekel, ko je živel na zemlji, sleporojenemu: „Kaj hočeš, da naj ti storim?“ (Mark. 10, 51.) Duša, povej mi, kaj želiš od mene? Zakaj, ravno zavoljo tega sem prišel, da ti dam tiste milosti, ketere me prosiš. Mnogi veljavni pisatelji mislijo, da, dokler ostane podoba zakramenta v osebi, ki se je obhajala, koliker bolj je združena z Jezusom Kristusom in koliker več dobrih dejanj obudi, toliko bolj se množi sad in ljubezen božja v njej, zakaj ta nebeška jed dela sama iz sebe v duši ravno to, kar dela zemeljska jed, ketera, dalje ko ostane v telesu, tem več hrane in moči mu daje. Mnoge osebe pristopajo pogosto k svetemu obhajilu, dobiček je pa majhen, keterega dobivajo iz njega, ker se premalo pogovarjajo z Jezusom Kristusom. Nekega dne je rekel Gospod sveti Margariti Kortonski: „Jaz ravnám ž njimi tako, kaker ravnajo oni z mano“. Zato, keder pristopiš k sv. obhajilu, ako nisi navezana storiti druge dolžnosti pokorščine ali ljubezni, skerbi, da se boš pogovarjala z Jezusom Kristusom vsaj pol ure. Pravim „vsaj“, zakaj prav za prav bi se morala eno uro. Potem ne opuščaj obujevati takrat dobrih dejanj: pozdravljenja, zahvale, ljubezni, darovanja same sebe in svojih reči, čez vse pa prosi Jezusa Kristusa milost, posebno pa stanovitnost

in njegovo sveto ljubezen, in ravno to je tista kupčija, o kateri govori sveta Terezija. Keder bi bila suha in raztresena, skerbi, da si boš pomagala z branjem kakih bukev, v katerih so pobožni zdihljeji do Boga. Ves ta dan, ko si bila pri svetem obhajilu, skušaj, da boš združena z Bogom. Sveti Alojzij Goncaga je skerbil, da se je po obhajilu tri dni zahvaljeval Jezusu Kristusu. Tudi ne smeš manj zbrana biti zavoljo tega, ker pristopaš bolj pogosto k sv. obhajilu; da, bolj pogosto prejemaš Gospoda, bolj moraš paziti, da boš ostala ž njim združena. (La vera sposa c. 18.)

Tako je učil sveti Aljfonz svoje redovnice glede zahvale posvetem obhajilu. Posnemaj tudi ti, blagovoljni bravec, te lepe nauke! Ko si zavžil sè vso spoštljivostjo presveto rešnje Telo, spomni se, da imaš v sebi Jezusa in precej ga pozdravi. Pozdravi ga, ako le moreš z lastnimi besedami, kaker pozdravi dober sin svojega ljubega očeta ali drago mater, ali kaker pozdravi prijatelj prijatelja, ki ne išče „spisovnika“, da bi iz njega prebral pozdrav. Ako ti zmanjka lastnih besed in misli, odpri molitvene bukvice in beri iz njih pobožno in počasi počeščenje in pobožne zdihljeje. Napačno delajo, kateri precej po svetem obhajilu odpro bukvice in hitro preberejo iz njih zahvalo, kaker bi gorelo za njimi.

Ko si pozdravil Jezusa, zahvali se mu za to tako veliko dobroto, katero ti je izkazal, da te je obiskal. Dolžan si sicer kaker veš Bogu se zahvaliti za vsak tudi naj manjši dar, glej, kako veliko dolžnost imaš še le zahvaliti se za tako veliko dobroto, sveto obhajilo! Ker pa reven človek ne veš in se tudi ne moreš Bogu tako zahvaliti kaker zasluži, zahvali se koliker moreš, daruj mu pa še vso hvalo in čast, katero mu izkazujejo angelji in svetniki v nebesih in vse svete in pobožne osebe na zemlji. Povabi tedaj angelje in svetnike ter vse stvari, da naj s teboj, častijo in hvallijo tako dobrega Boga.

Ko si se zahvalil Jezusu, daruj mu svojo dušo in telo; zroči mu vse svoje misli in želje, besede in dejanja. Daruj mu vse, kar imaš, dušne in telesne zmožnosti, tudi svoje volje mu ne zamudi darovati. Ko si se tako vsega daroval Jezusu, obudi živo ljubezen, da nočeš več rabiti v greh nobenih reči, ketere si mu ravno kar daroval, temuč ž njimi le njemu služiti. Na to razodeni Jezusu svoje potrebe, zakaj on premore vse. On je pravi vodnik, ki te hoče voditi po pravi poti, on je učenik, ki te hoče poučevati, on je zdravnik, ki te more ozdraviti; on je tolažba v stiskah in zve

ličanje v zadnji uri. Prosi tedaj Jezusa, da bi ti odvzel skušnjave, ali pa ti dal potrebno pomoč, da jih premagaš. Prosi ga tvojemu stanu potrebnih čednosti, posebno pa, da bi stanoviten ostal v dobrem do smerti in tudi srečno vmerl. Priporoči tudi svetega očeta, rimskega papeža, svojega škofa, svojega spovednika, vso duhovščino, cesarja in vse njegove služabnike, da bi dobro in pravično vladali in nas vodili po poti v nebeško kraljestvo. Zroči Jezusu na dalje sovražnike svete cerkve, da bi jih spreobernal ali, ako se nočejo, jim vzel vso moč, da ne bi mogli škodovati sveti cerkvi. Priporoči Jezusu še mlačne kristijane, terdovratne grešnike posebno pa tiste, ketere si sam zapeljal v greh; krivoverce in nevernike. Ne pozabi tudi bolnikov, vmirajočih in vbogih duš v vicah. Stariši naj še priporočijo Jezusu svoje otroke, otroci svoje stariše; gospodarji in gospodinje svojo hišo, posestvo in svoje posle.

Ako moreš, bodi pri sv. maši po svetem obhajilu in mej njo se lepo zahvali Jezusu. Mej dnem se večkrat spomni, kje si bil zjutraj in koga si prejel. Spomni se večkrat Jezusa in varuj se, da ga ne boš razžalil s kakim grehom.

Tako se zahvaljuj po svetem obhajilu. Ni pa ravno potrebno da bi storil vse po versti kaker je rečeno, temuž zahvaljuj se kaker te navdaja tvoja pobožnost in zmožnost, ker je vse eno, ali se prej zahvališ Jezusu, ali ga prej počastiš ali prosiš potrebnih reči. Ako se boš dobro pripravljaj in zahvaljeval kaker gre, prejemal boš naštete in še druge neizmerne dobrote iz sv. obhajila ter svoje dušno, morebiti mlačno življenje oživel in poboljšal.

Cvetlice iz puščave.

(Po Kr. Šmidu P. H. M.)

Bolniška služba.

Opat Janez je svojemu staremu, bolnemu opatu, očetu Amonu, ki je bil večkrat zelo bolan, in semtertja precej siten, z veliko ljubeznijo stregel dvanajst let. Ko pride ura, ko je bilo očetu Amonu ločiti se, in ko stoje očetje in bratje okolu njegove postelje, prime Janezovo roko in dene: „Ljubi sin! Bog ti poverni, kar si

meni storil. Naj ti da dobro na zemlji, na drugem svetu pa izve-
ličanemu biti“. Zbranim očetom in bratom pa je dejal vmirajoči :
„Janez je angel. Toliko let mi je stregel bolnemu. Dasiravno sem
mu dajal večkrat malo prijaznih besedi, je vendar pri meni iz-
deržal v voljni pokorščini in nevtrudljivi poterpežljivosti do te moje
zadnje ure“. Vse pričujoče je to izpoznanje globoko genilo, in
solze so jim stale v očeh. Blagoslov vmirajočega pa se je iz-
polnjeval nad Janezom popolnoma. Dobro mu je bilo tu na zem-
lji, na drugem svetu pa mu je še boljše. „Kar ste storili ketere-
mu izmej mojih najmanjših bratov, ste meni storili.“

Ne sodi po zunanjem.

V skutov-ki puščavi je živel že pet in dvajset let v samot-
ni koči častitljiv starec, ki je daleč okolu slovel sè svojo veliko
modrostjo, pobožnostjo, čednostjo. Nekega dne pride k njemu
menih iz Egipta, da bi slišal besede modrosti, ter videl posne-
manja vredni zgled čednosti. Starec sprejme tujca ljubeznivo,
in ko odmolita, sedeta za mizo. Strežnik prinese skledo dobro
pripravljene zelenjadi, dva koška sadja in kruha, pa dva verča
vina. Egipčan je menil, da starec živi le ob koreninah in zelih
in pije samo vodo, ker tolikanj slovi sè svojo svetostjo. To ko-
silo se mu je zdelo preslastno. Ozre se okolu po koči, pa vgle-
da več blazin, na ležišču, kožuh in volnato odejo. To se mu je
zdelo preobilno in preugodno. Tudi se mu ni dopadalo, da je
sveti starec nosil haljo iz tanjšega sukna mimo vseh drugih oče-
tov v puščavi, in da si derži celo lastnega strežnika. Starec je
dobro opazil, kaj misli njegov gost. Zato ga praša: „S čim si
se pečal, preden si si izvolil stan samotarja“. Egipčan mu od-
govori: „Poljski čuvaj sem bil“. Starec praša dalje: „No, to
si imel pač dober zaslužek? Povej, kakošna ti je bila hrana?“
„Ah, slaba; toliko da sem imel suhega kruha, in piti nič druge-
ga ko vode“. „Kje si pa spal?“ izprašuje starec; „si li imel
dobro posteljo?“ „Ne, spal sem zunaj na planem, na pergišču
suhega listja, ali pa kar na zemlji“. „Potemtakem si bil pa
vendar dobro oblečen?“ „Tudi ne; obleka mi je bila tako rev-
na in raztergana, da bolj ni mogla biti.“ Zdaj jame častitljivi
starec pripovedovati svojo povest, ne da bi se hvalil, ampak da
bi podučil pohujšanega brata. — „Jaz sem rojen Rimljan, in pri

cesarju sem veliko veljal. Imel sem prelepo palačo, jedel sem najbolj izbrane jedi iz srebernih skled, in pil najdražja vina iz zlatih kozarcev. Postelj mi je bila slonokoščena in z zlatom olepšana. Posteljina je bila iz bagrenega in busovskega blaga. Moja obleka se je lesketala v zlatu in dragih kamenih. Veliko služabnikov in sužnjev sem imel. A le ta edini mi je ostal zvest, ter šel z mano v puščavo, v kateri izkušam Bogu služiti, in za večnost se pripravljati“. Globoko ginjen vzdigne Egipčan roke proti nebu in pravi: „O jaz vbogi človek, koliko krivico sem ti delal v svojem sercu! Menil sem, da ostrejšje živim ko ti. Zdaj pa vidim, da stopivši v red, sem stopil iz truda in terpljenja polnega življenja v mir in oddehnjenje. Ti pa si se iz visokih časti in velikega bogastva vmeknil v nizkost in vbožnost. Tvoje življenje je Bogu neskončno prijetniše od mojega“. — „Dajva molčati“, odverne starec, „o majhini najuni službi do Boga. Nekoristni hlapci smo, ki so za malo kaj. Vse, kar moremo storiti, ni nič v primeri s tem, kar je nam storil Gospod. Mi vbogi grešni ljudje moremo le z njegovim usmiljenjem priti do večne sreče in se izveličati“.

Sv. Križ, budivec dobrih in lepih misli.

Križ, ta veliki učitelj, je mnogim najslajši spremljevavec. V njegovi družbi doživijo pobožne duše najslajše ure, v njih sercu se obujajo najlepše misli. Neki ljubitelj križanega Jezusa, P. Friderik Spee, jezuovec ali jezuit, okusil je tudi, kako sladko je občevanje s Križanim. Naj sledi tukaj nekaj odlomkov iz njegovega „Zlatega dnevnika“, v keterega je ginljivo zapisal, kar je pri svetem križu doživel.

1. Jezus jemlje od Marije slovo.

Neko sredo, ko nisem mogel nikedar prave pobožnosti v sercu obuditi, mi pride na pamet, kako je Kristus od svoje matere Marije slovo jemal ter ji oznanil, kako strašno terpljenje da bo moral zdaj prestati.

Tedaj ga prosi Mati z milim in nežnim glasom: „O moj preljubeznjivi Sin, ako že moraš terpeti, tedaj te prosim za to edino milost, da smem vmreti pred teboj, kaker Jožef, da nebom prisiljena gledati tvojega tako britkega terpljenja in smerti!“

Na to se je prav bitko razjokala, in Jezus je tudi ž njo jokal ter ji potem rekel :

„O moja dobra Mati! Dva sta grešila v raj, Adam in Eva! Dva morata torej tudi terpeti za pomirjenje, jaz in ti.“

In tako sta se jokajoč ločila, Mariji pa je v ušesih donelo prerokovanje starčka Simeona, katero ji je povedal, ko je dete Jezusa o templju darovala : „Meč bo tvojo dušo prebodel!“

2. Jokajoči Peter.

V neki jami blizu Jeruzalema sem našel svetega Petra jokačočega. Jokal je, ker je svojega Gospoda zatajil. Vprašal sem ga, ali je videl Jezusa? Na to mi je odgovoril:

„Da, šel je ven na pot pokore, tam misli grešnike iskati — ker Jezus, ta tako dobri Jezus išče grešnike z notranjim nago-varjanjem.

Jezus, ta tako modri Jezus, išče grešnike sè žalostmi, z nesrečami, z bolečinami in stiskami, s kazenmi, sè žalostnimi časi in boleznijo, kar jim ravno kedaj pošlje.

Jezus, ta tako mili Jezus, išče grešnike z božjo besedo, katero on, kot Bog in človek sam oznanjuje in zopet po svojih namestnikih neprenehoma za to oznanjevanje skerbi.

Jezus, ta tako usmiljeni Jezus, išče grešnike sam osebno, sè svojo blagovoljnostjo in milostjo, katero nesrečnežem ponuja rekoč: „Pridite k meni, jaz vas bom okrepčal! Jaz sem vedno hladno izvirajoč studenec zveličanja; keterega žeja, ta najle pride in pije in imel bo nebeški mir!“

Stopi torej, vbogi grešnik, tudi ti na pot pokore, in gotovo boš Jezusa našel.

(Dalje prih.)

Zahvala za vslišano molitev.

Od Sv. Križa pri Slatini

Bila sim močno bolena od mesca svečana do sredi aprila leta 1888. Kri mi je večkrat na dan gori prihajala, več neimenovanih bolezni sem imela, večkrat mi je čisto govor vzelo i. t. d. Nisim več upanja imela kedaj hoditi, pa ljubi Bog mi je čudežno še odvern timer bolečine na prošnjo Marije D. in sv. Frančiška in sv. Antona, katerih priprošnjam so z menoj vred moje blage perjateljice me zaupljivo priporočale. Dvakrat sem tudi Lurške vode dobila, se ser-

čnim zaupanjem za Marijino pomoč sim kapljice pila in ozdravela sem. Sklenila sim v zahvalo presveti Trojici ia Mariji devici, sv. Frančišku in sv Antonu po „Cvetju“ razglasiti to ozdravljenje po slabi svoji zmožnosti. H koncu se pa še ponižno v molitev priporočam vsim blagim bratom in sestram reda sv. Frančiška. H. b. J. K.

Tretjerednica Mica Plevčak.

Iz Braslovč, 19. avgusta 1888.

Bila sem pred dvema letoma bolna. V tej sili sem se zatekla k Mariji devici, ki je zdravje bolnikov, k s. Frančišku in s. Antonu, ter sem obljubila, da bom, ako ozdravim, to objavila v „Cvetju“. Hvala Bogu! ozdravela sem na priprošnjo D. Marije, s. Frančiška in s. Antona.

N. P.

tretjerednica nazarske skupščine.

Iz Slovenskih goric.

Najtopleja zahvala bodi izrečena presv. Sercema Jezusa in Marije, preblaženi Devici Mariji, sv. Jožefu, sv. Antonu Pad. in sv. Frančišku Ser., ker sem po njihovi priprošnji prejel spet dušni mir in tolažbo, ketere sem že dolgo pogrešal. Kaker nobeden, tako tudi jaz nisem bil preslišan; torej izrekam sedaj očitno zahvalo tem velikim priprošnjikom, da spolnim obljubo, katero sem jim storil.

F. I. L. tretjerednik.

Neka tretjerednica goriške skupščine se zahvaljuje Materi Božji, sv. Jožefu, sv. Frančišku, sv. Antonu itd. za oproščenje svojega po nedolžnem toženega moža.

Priporočilo.

V pobožno volitev se priporočajo rajne tretjerednice skupščine svetotrojiške: Marija Jager od Sv. Jakoba, Elizabeta Ketiš od Sv. Benedikta, Ana Novak od Sv. Martina, Rozalija Petrič iz Góčeve (Sv. Rupert), tretjerednik Franc Suhač od Sv. Andraša. Priporoča se nadalje neki vojak tretjerednik, da bi mogel nadloge in skušnjave srečno premagati in poti čednosti ne zgrešiti.

M. R., da bi ji Bog dal ljubo zdravje po priprošnji Marije Device, sv. Frančiška in sv. Antona.

Neki stariši, da bi jim Bog dal pravo spoznanje.

Neka tretjerednica, ki že dve leti strašne bolečine terpi, da bi ji Bog dal zdravje.